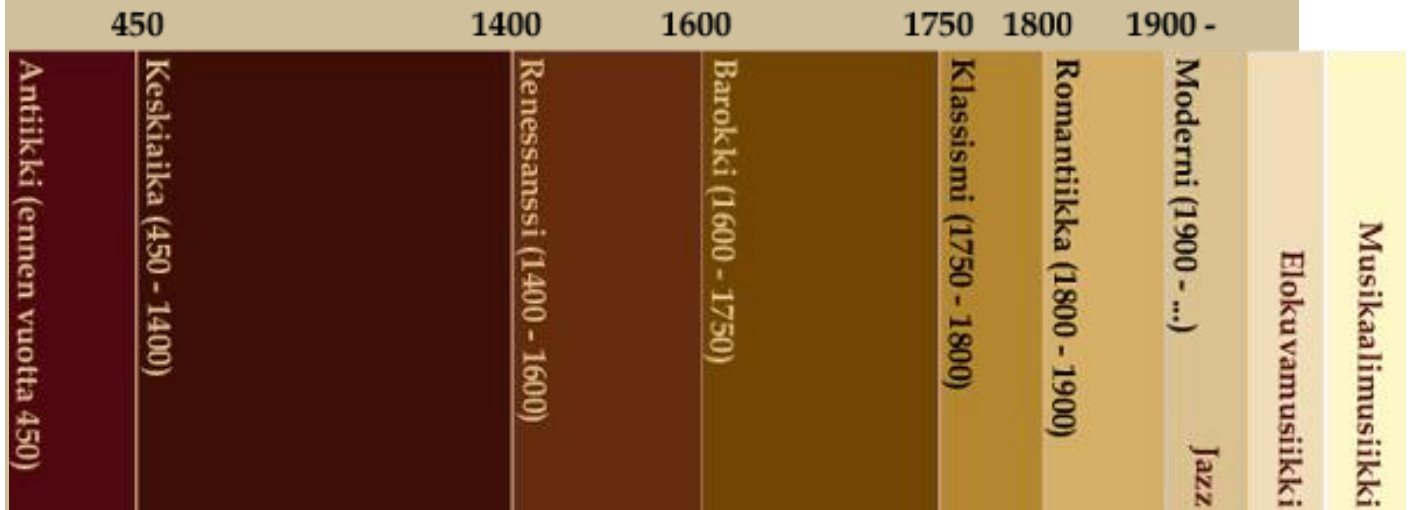

MUSIIKIN AIKAKAUDET

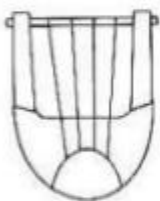
Länsimaisella taidemusiikilla on värikäs ja monivaiheinen historia, joka on jaoteltavissa muutamiin kausiin sävellyksille tyypillisten piirteiden mukaan.

ANTIIKKI

Antiikin musiikki on Rooman valtakunnassa ja Antiikin kreikassa esitettyä musiikkia.

Antiikki – 400 jkr

Phorminx
lyyra

Trigonen
harppu

Salpinx

**Merkkitorvi
salpinx**

kithara

aulos

KESKIAIKA 400-1400jKr

Kirkollinen musiikki:

Keskiajalla n. 400-1400 jKr kirkko hallitsi. Keskiajan kirkkomusiikki oli **gregoriaanista laulua** eli yksiaänistä jumalanpalvelusmusiikkia. Urut oli ainoa soitin, jonka kirkko hyväksyi.

Maallinen musiikki:

Musiikki oli Euroopassa pääasiassa laulumusiikkia. Kiertävät laulajat eli **trubaduurit** kulkivat laulamassa ajankohtaisista asioista. Puhallin- jousi ja lyömäsoittimia käytettiin.

RENESSANSSI 1400-1600

Renessanssi merkitsee **antiikin ajan ihannointia**. **Moniäänisyys** tuli laulumusiikkiin ja soitinvalikoima laajeni. Lulumusiikin lisäksi alettiin säveltämään **varsinaista soitinmusiikkia**.

Suosittua soittimia olivat esim. luuttu, erilaiset puhaltimet ja cembalo. Soittimia käytettiin sekä laulun säestyksenä että itsenäisissä soitinsävellyksissä.

BAROKKI 1600-1760

Barokki on tyylinä **koristeellista, kiemuraista ja mahtailevaa**. Barokki-sana tarkoittaa **kummallista, epäsäännöllistä helmeä**. Käytettiin **terassidynamiikkaa eli äkillisiä äänenvoimakkuudenvaihteluja (voimakas-hiljainen)**.

Tunnettuja barokkiajan säveltäjiä

Johann Sebastian Bach oli saksalainen urkuri, joka sävelsi valtavasti **kirkkomusiikkia**. Hän oli ehkä tunnetuin barokkiajan säveltäjä.

Tunnetuimpia teoksia:

- Matteus-passio
- Toccata ja fuuga d-molli.

Georg Friedrich Händel sävelsi kuuluisia oopperoita. Sävelsi oratorioita(= kirkollinen ”ooppera”, jossa ei näytellä).

- Tunnetuimpia teoksia:
 - ”Messias oratorio”.

Antonio Vivaldi sävelsi paljon oopperoita ja konserttoja.

- Tunnetuin teos:
 - 4 vuodenaikaa.

KLASSISMI 1750-1800

Klassismin musiikki on **keveää ja selkeää**. Se on ”täydellistä” ja ei tunteellista. Kappaleet ovat usein moniosaisia teoksia esim. **sinfonia** (orkesterikappale), **konsertto** (orkesteri + solistisoitin), kvartetto (4 jousisoitinta). Terassidynamiikka jää pois eli voidaan voimistaa tai hiljentää dynamiikkaa vähitellen. **Cembalon tilalle tuli piano**.

Tunnettuja säveltäjiä:

MOZART:

Mozart oli **itävaltalainen ihmelapsi**. Sävelsi **ensimmäiset sävellyksensä jo 4-vuotiaana**. 13-vuotiaana hän oli säveltänyt teoksia miltei kaikilta musiikin alueilta. **Ensimmäinen sinfonia 8 vuotiaana ja ensimmäinen ooppera 12-vuotiaana**. Hän oli taitava pianisti ja nosti pianon arvostusta soittimena.

Tunnettuja teoksia:

- Oopperat: Taikahuilu ja Figaron häät
- Pieni yösoitto ”Eine klein nachtmusik”
- Sinfonia nro 40
- Requiem eli sielunmessu (viimeinen sävellys, jäi kesken)
- yhteensä 41 sinfoniaa ja 27 pianokonserttoa

BEETHOVEN

Beethoven oli Saksalainen **huippupianisti**. Hän sävelsi ja esiintyi jo hyvin nuorena. Hänen uraansa varjosti pitkään kuulon heikkeneminen, joka johti lopulta **kuuroutumiseen**.

Tunnettuja teoksia

- Oodi ilolle (hymni sinfoniasta 9)
- Kohtalon sinfonia (eli sinfonia nro 5)
- Kuutamოსonaatti

ROMANTIikka1800-LUKU

Romantiikan ajalla ihailtiin kauneutta ja ihmisen arvoa yksilönä alettiin korostamaan. Musiikissa kuvattiin **voimakkaita tunteita**. **Sävellykset saivat usein aiheensa luonnosta**. **Baletti taidemuotona kehittyi huippuunsa** ja aikakauden kuuluisin balettisäveltäjä oli Pjotr Tsaikovski.

TUNNETTUJA SÄVELTÄJIÄ

- Pjotr Tsaikovski
- Giuseppe Verdi

KANSALLISROMANTIikka

Säveltäjät halusivat ilmaista **isänmaanrakkautta**. Kansallisromanttiset säveltäjät olivat **kiinnostuneita kansanmusiikista, luonnosta ja kansantarinoista**.

TUNNETTUJA SÄVELTÄJIÄ

- Jean Sibelius: Finlandia, Kullervo-Sinfonia, Karelia-sarja, Viulukonsertti d-molli
- Edvard Grieg (norjalainen säveltäjä): Peer gynt

1900 –LUVUN MUSIIKKI, IMPRESSIONISMI JA EKSPRESSIONISMI, MODERNISMI

Sana **impressio** merkitsee vaikutelmaa. Musiikissa kuvattiin pieniä hetkiä ja tunnelmaa.

Tunnetuin säveltäjä oli Claude Debussy.

- Claude Debussy: Fauninen iltapäivä
- Maurice Ravel: Bolero

Sana **ekspressio** tarkoittaa ilmaisua. Tyyliuunnan tunnetuin säveltäjä on Arnold Schönberg. Schönberg kehitti 12-säveljärjestelmän.

Moderni tarkoittaa nykyaikaista. Modernistit kokeilivat kaikenlaisia uusia keinoja.

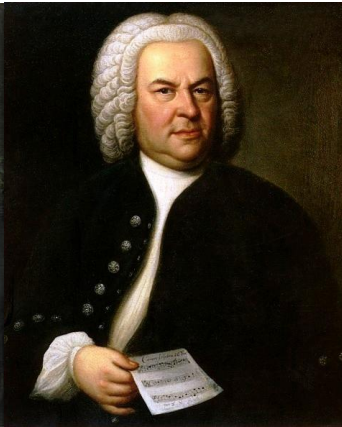
Tunnettuja säveltäjiä ja heidän tunnetuimmat teoksensa.

- Eino-Juhani Rautavaara: Cantus arcticus
- Camille Saint-Saens: Eläinten Karnevaali

KUVIA SÄVELTÄJISTÄ

Beethoven

Bach

Mozart

Verdi

Sibelius

Grieg

